

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	09.06.20	15/20
Bystyret	09.09.20	

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

REGLEMENTET TIL KONTROLLUTVALGET – ENDRINGER ETTER NY KOMMUNELOV

Sekretariatet forslag til vedtak og innstilling til bystyret:

Haugesund bystyre vedtar å oppdatere reglementet for Haugesund kontrollutvalg som følge av ny kommunelov.

Reglementet blir endret i samsvar med vedlagt reglement (med tillegg/endringer).

Vedlegg: forslag til nytt reglement for Haugesund kontrollutvalg 2020 m/endringer

Saksorientering

Bakgrunn

Reglement for kontrollutvalget ble første gang vedtatt av Haugesund bystyre i møtet 13.06.12, sak 47/12. Reglementet hadde bakgrunn i anbefaling fra kommunaldepartementet om at kommunene burde ha egne reglement for kontrollutvalget.

Kommuneloven ble senere endret i 2012 og 2013, som fikk innvirkning på reglementet. Reglementet ble da endret i 2014 etter bystyrevedtak 15.10.14, sak 72/14, etter innstilling fra kontrollutvalget samme høst.

Kommuneloven har nå over flere år hatt en omfattende revisjon, og ble vedtatt av Stortinget 22. juni 2018 med ikrafttredelse fra ny kommunestyreperiode høsten 2019. Dette gjør at reglementet på nytt blir lagt fram for kontrollutvalget og bystyret for ny revidering. I følge departementet bør reglement uansett bli gjennomgått og revidert minst en gang hver valgperiode.

Endringene i vedlagt reglement er markert ved at de er strøket over, og nytt forslag og ny tekst er farget med rød skrift.

Reglementet er delt inn i 8 kapitler. Det omhandler blant annet om formål med å ha kontrollutvalg, valg og sammensetning, oppgaver, møte- og saksbehandlingsregler og andre forhold. Kapittel 8 som omhandler «åpen høring» var nytt i 2014.

Endringene er, som nevnt begrunnet i at kommuneloven er endret og ny forskrift om kontrollutvalg og revisjon (nå i felles forskrift) ble utarbeidet og gjort gjeldende i 2019.

Kontrollutvalgets virkemidler

Kontrollutvalget har en rekke virkemiddel for å utføre sitt arbeidet og vide hjemler for å skaffe seg den informasjon som trengs for å klarlegge i kontroll saker. Utvalget må i hvert tilfelle vurdere om en sak i tilstrekkelig grad er klarlagt, spesielt dersom ressursene ikke strekker til eller er mangelfulle. Eventuelt må utvalget ta opp med bystyret om å få tilført ekstra midler.

Kontrollutvalget handler på vegne av bystyret, og kan iflg. kommuneloven § 23-2:

”kreve at kommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å gjennomføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også gjennomføre undersøkelser som det mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter dette leddet.

Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen.

Kontrollutvalget har ulike måter å skaffe seg informasjon på. Fra «verktøykassen» kan her nevnes (rangert etter hva som er minst og mest ressurskrevende):

- orientering fra rådmann/kommunedirektør og andre ansatte i møte,
- informasjonsinnsamling av sekretariatet,
- undersøkelse/avgrenset undersøkelse av revisor,
- forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll,
- granskning av et spesielt tilfelle innenfor et område eller
- høring i regi av kontrollutvalget.

Høring vil si at kontrollutvalget i møte skaffer seg informasjon i en sak ved å be bestemte personer til å uttale seg muntlig på spørsmål fra medlemmene. Det er bare et fåtall kommuner i landet som har benyttet dette, og ingen kommuner på Haugalandet. Fra de kommunene som har gjennomført dette, er erfaringene at dette er svært krevende å gjennomføre, og avhengig av sakstype, kan stille store krav til kontrollutvalg og sekretariat.

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) utarbeidet i 2014 en veileder og forslag til reglement, som ble tatt inn som kap. 8. Kommunelovutvalget har senere ment at det ikke er behov med nasjonale regler, men oppfordrer kommuner som skal gjennomføre høring om å fastsette lokale reglement.

Kontrollutvalget er direkte underlagt bystyret, og endring av reglement må derfor bli vedtatt der. Saken er også med å legitimere kontrollutvalgets bruk av sine virkemidler og til at kommunen og de folkevalgte blir bedre kjent at disse virkemidlene kan bli brukt.

Ordet «tilsyn» er tatt ut av reglementet for å skille mellom kommunens kontrollarbeid og den kontroll som fylkesmannen eller andre statlige tilsynsmyndigheter gjør gjennom sine tilsyn, tilsvarende som i kommuneloven.

Sekretariatets vurderinger

Sekretariatet har vurdert det slik at det vil være nyttig for kontrollutvalget å fortsatt ha sitt eget reglement. Selv om en del regler, som før var ulovfestet, er kommet inn i den nye kommuneloven, er det fortsatt greit å ta dette inn i reglementet for nærmere utdyping og supplement.

Aksdal, 02.06.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær